

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 28

Plymouth, Pa. 28 d. Liepos 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNĖ“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1,00 per year.

All communications should be addressed:

**T. Astramskas P. O. Box. 649
Plymouth, Pa.**

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasztuo-
ja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo:

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

Chinijoj Audra.

Raszėme pereitame numerije „Tėvynės“ del ko Anglija su Afrika kovoja, ir prie užbaigos sakėm kad ne kitokios priežastis įsitempė dar tarpin Chinijos ir Europos vieszpatsy-
czyų.

Ar isz tikrujų vieszpatsystėm nuo-
szal Chinijos ėsancziom rupėjo ap-
szvietimas per misijonerus Chiniją
tai neiszsirodo.

Maskolija turėdama savo meszki-
niszkoje globojė 130 milijonų gyven-
tojų, raivosi, nerimuoja gauti dau-
giaus; Maskolija turėdama szią-
dien septintą dalį visos pasaulės po
sparnu juodojo dvigalvio arelio, ne-
rimuoja, raivosi, ir tartum neiszsiten-
ka savo skuroje; kovojo kartais be
mažiausios tiesos, užpuldinėjo maže-
snes szalis kaip su asztriais nagais a-
relis mažėsnius pauksztelius, ir gi

pasisekė; bet placziaus užgrėbent,
daugiaus skolų ant sprando gyven-
tojų darė ir daro.

Chinija turėdama savo szalijė gy-
ventojų tiek, kad nė viena vieszpa-
tystė pasaulėje neturi, tai yra 450
milijonų, ji nesigraibstė nė vienai
vieszpatsystei už skverną ji nesiu-
tinėjo nė į vieną szalį savo misiono-
rius idant anie skelbtų chinų mylimą
tikėjimą.

Chinija rami buvo, nės su niekuom
nekovojo, kad net kalbos skambejo:
„Chinija kada kils, pa-
baiga svieto bus“.

Chinijos pajiegas niekas nežinojo,
tai ir szalei priekabių nieks nedarė;
chinai visus kas kovoja, savo nuomo-
nėse skaite už nedorus.

Isz netyczių tartum pralozsus karę
su maža Japonija, dasizinojo szalių
vieszpacziai jog Chinija be pajiegų ir
be apszvietimo. Chinijon kriksz-
czioniszkos vieszpatsystės siuntė afi-
cierus mat apmokinti kariumėnė,
o tuomi tarpu aficierai bemokindami
kariumėnė apsznipinėjo, planus darė
apie visą szalies stovį.

Misionieriai krikszczioniszki į Chi-
niją buvo visai ne del apszvietimo
žmonių siuncziami, bet del suezini-
mo chinų, ir įerzino teip, kad net
pradėjo chinai svezzių bukles degin-
ti, galop ir misionierius paczius kan-
kint.

Neapkantai ant svezziu besiplėto-
jent, susitvėrė sekta slaptinga bo-
xeriu didžiausių neapkenstojų kriksz-
czionybės, tie pasidražino žudint
krikszczionis kurie tik papuola po jų
rankai, ir dāsiekė pakurstymai net
teip toli, kad ir vieszpatsy-
czyų amba-

sadoriams pasidarė ankszta.

Dabar tai pasidarė geriausia pro-
ga kitoms vieszpatsystėms paimti be-
pajiegę Chiniją už keteros, ir su lai-
ku pasinaudoti mislija isz gardaus ka-
snelio dalyvaujanczios vieszpatsystės
buk apstabdyme dar ten maisztų.

Bestabdydami maisztus, dar sav
legitimavoja, kurs krasztaš Chinijos
saldėsnis kurem galėtų tekti, apmal-
szins gal Chinijos pasikėlėlius o už
tai kožna szalis reikalaus nuo bie-
dnos Chinijos iszlyginimo kasztų, kti-
ri dar dą neužmokėjus kaip reikia Ja-
ponijai, ir negalint atmokėt pasida-
linti mislija tirsztą szalį.

Jaigu dabar kaip laikraszcziai pra-
nesza nenori susiklausīt iszvien vadai
szalių eidami malszinti Chinijos boxe-
rius, tai jie tuomi labjaus gali nesu-
sitaikint prie pasidalinimo szalies, ir
tarp savės ar neiszkils kova platesnė
kaip su Chinija nors tą negalima dar
tikrint.

In tokės teisybes bežiurint, įsigy-
lina klausimas — kaip toli va-
dai anų szalių nuo va-
dų razbaininkų?

Mes niekad negalime tiesmokai
szalių vieszpaczius vadinti vadais ra-
zbaininkų, bet nors savoje savžinei
prisieina klausti isz darbų stovio kaip
toli tie nuo anų?

Panaszus prisikabinėjimas sziądie-
ninės politikos yra isz dalies lygus,
kaip kad į bent žmogaus stubą ateitų
kas, ir pradėtų kas žinka barbaryti;
prasiant iszeiti nenor, reika tad pa-
nevale iszpraszyt, vót ir kova — kas
drutesnis tas teisesnis; Kur ga-
lybė, ten teisybė, be galybės ner
teisybės.

O ką tos kruvinos musztynės suteikia abelnam svietai, svietai kurio prakaitais visos grožybės laistomos pražydėję? Suteikia nelaimę abiejų szalių žmonėms, pražudo po asztrybe kardo ir kulkos nekaltus žmones, apsunkina szalis skoloms kuriais moka ne turtingieji bet prascziokai.

Sziadien nėra szalies kuri nebutų skolose, skolos nesimažina, bet didinasi, o vieszpacziai nepaliauja statyti savo padonus į kovą.

Chinija pirmiausia su svetimoms szalimis nekovojo apart trono szalininkyszčių, jaigu buvo ergeliai, tai už troną Pekino kaip kad cieszorių Kwang Su per paliepiamą kuningaicszczi Tuano nunuodino, cieszorienė Tze—hsi isz priežasties nuodų, gavo pamaiszimą proto ir teip toliaus, bet tos naminės jų nesutaikos visgi da neatsiliepe daug ant krikszcziionių.

Isz priežasties naminių maisztų, vis jau neapkanta puolė ant ateivių, kad 1898 m. garsus chinų gubernatorius Szantungo, Yuebien į Vokietijos vyskupą Anzerą sakė szeip: „Prigabenai tu mums czion gana vokieczių, ir kad ne tu su tavo misionoriais, Kiaoczau, portas Arthur ir kiti miestai nebutų pakliuvę į rankas svetimžemių. Jus szitame visame esate kaltais.“

Chinijos gyventojai tikri chinai, atkreipė klausimą ir ant ekonomisko stovio jų szalies kad puikiausie portai jau patekę yra į krikszcziionių Europos rankas; inžinerija patyrė kur stovi viduje žemės branguminai, o kapitalistai Europos krikszcziionis tais žemes vis apipyрко, ir pradėjo viską verszti isz chiniszčių žmonių, dargi jau net prasidėjo svetimžemių geležinkelio statymas.

Ant to visko bežiurėdami gyventojai gelendo dantį ant svetimžemių, szaika susitvėrusi pradėjo užpuldinėti ant misijonierių ir teip toliaus. Visą bedą mat primeta misijonieriams, nės jie pirmiausiai koję įkėlė, o su tuomi ir daugiau, kad dar Chinija jau neturi savo rankose net nė vieną stipresnį portą.

Profesorius isz Berliño Hermanas Shumacher žinunas chinų budo sako:

„kožnas chinus dega neapkanta svetimžemių, ir paleista yra melagingiause tarpe jų paskala ant misijonierių, buk misijonieriai iszlupa gyviems kudikiams liežiuvius ir akis, su tuomi darą czėrus kokius, kad nekuriuos chinus permaino ant „svetimžemiszčių velnių.“

Taigi prie progos tokios primeta net niekad nebutus daiktus misijonieriam, o tuomi labjaus pletojama atkerszinimai.

Butų gerai, kad per misijas apszvietimas suteiktas, nebutų per vieszpaczius apmainomas ant asztriosios politikos, bet isz truso misijonierių, pasinaudoja paskui kardas ir užgrėbimas szalių, ir viskas persikeiczia į neramumo pažvalgas.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

Minersville, Pa. 7 — 17 — 1900.

Nors jau per lietuviszkus laikraszcius ejo kritika apie Minersvill'es dvi bažnycias t. y. apie budavojimą naujos, ir pirkimą nuo protestonų senos; taigi dabar jau senoji galutinai nupirkta, ir ant pirmo tapo užmokėta \$800, o \$1000 dar lieka iszmoket ant tolesnio laiko, bet kaip menama, tai tas tukstantis dol. nebus teip sunku apmokēt kaip kad prieszingieji skelbė, ale tai tiek to, bile jau nupirkta. Dabar reikia nurodyti truckszmas katalikų mus parapijonų priesz ingujų pirkimui senosios bažnycios.

Po nupirkimui bažnycios, zinoma pagal budą mūsų, reikėjo paszventinti, kuris atsibuvo 7 liepos (July) t. y. sabatoj, ant kurios tai iszkilmės buvo kviecziami netiktai kuningai isz kitų miestų, bet ir draugystės del didesnio lietuvių pasirodimo, bet kur tau, mūsų karsztieji katalikai teipgi raszinėjo gromatas į kitų miestų lietuvius nurodįdami užprasžitoms draugystėms, kad nevažiuotų, nes czion busęs kraujo praliejimas; kas zinoma nežinanczius ir sulaikė, kuningai zinoma to nepaisė, nes jie dumojo kad tokį truckszmą czia kėlė valnamaniai.

Kuningai pribuvo szie: isz Mahanoy City kun. Pautienius, isz Sheandoah, Pa. kun. Milukas ir vietinis kun. Kaminskas. Tą dieną teipgi vienas lenkiszkas klėrikas emė primiciję.

Dabar pažiurėkime ką veikė mūsų katalikai, prigulintie į draugystės szv. Vincento ir Franciszkaus, o ypatingai paskutinė ant kurios tai dr. vardo tapo įsteigta parapija ir bažnycia? Negana to, kad per keles dienas buvo szaukiami mitingai link tos parodos paszventinimui bažnycios, vieni norėjo dalyvauti tame pokilije, o kiti tam prieszinosi, žinoma kad prieszingujų mažiaus buvo, tai vietinės draugystės dalyvavo paszventinime bažnycios ir parodoje, nes kitaip neiszpuolė.

Jeigu isz New Philadelphijos pribuvo dvi draugystės, tai jau vietinėms butų gėda. Bet ir czion ar mūsų broliai nepasirodė paikszaus laike parodos ir apvaiszcziuojimo? ejo skųsti vaikszcziojenczius pas skvajerį, o kad szis skundo nepriemė, tai szaukė cziburdį kad einanczią parodą sustabdytų ant gatvės, bet ir tas nenusisekė; tai argi ne juokai.

O kasgi tą darė? ugi praeitės karsztieji katalikai! Mat jie įtuzo kad jiems nenusisekė pabudavoti naują bažnyczę; ir kasgi tam kaltas, kad jeigu bažnyczę pradėjo budavot ant žemės dar nenupirktos, tai vyskupas tą visą darbą sustabdė, mesgi pirkdami senąją, nupirkome žemę drauge ir bažnyczę.

Na, tai dabar tiktai eimete melstis pametę visus prieszginivimus.

Aiszku, kad mums gal neapeina nauda maldos ir bažnycios, bet vietik vaidai, o kurie neturi jokios vietės svieta akise. Pirmas mes visokai kliutis mesdavome ant valnamanių, bet kad anie dar nieko nekenkė mūsų reikale, net pakurstė ir pritarė ydant pirktumem senąją su kuriai nebus mums ir kuningui daug baderionas viskas, karpetai, lonkos, vargonai yra gatava, ir bažnycia puikioje vietoje su varpu bokszte, tik dar mes tus niekiszkas savo pakraipas pirktumus ir vaidus į szalį, privalom

mest, ir eiti, išz vien bažnyzion sa-
vo laike melstis.

Prieszingai jaigu darysime, tai ant
ko galėsime užmesti visą kalnę, jaigu
pats nuo silpnybių savo nesikreip-
sim.

Su Guodone,
Parapijonas.

‡ Minersville, Pa. Nuo dienos pa-
szventinimo lietuviszkos bažnyzios
visi reikalai tarpe Minersvilles lietu-
vių gana stipriai įsitempė, pasidalino
į dvi partijas išzskiriant valnamanių
partiją, ir teip karsztauja szalininky-
stės, kad negalima spėti kaip klosis
žingsniuos tolimesniuos.

P. T.

PITSTON, PA. Miestą apskunde
p. Dilionis už sulaukimą kalbų, ant
40,000 dol.

Žinoma kad į tokius rekalus dar
įsimaiszys gal politikieriai, ir tokiu
budu prova atsileps ant žmonių ke-
szeniaus.

Ar tokios maiszinienės dėl mus
brolių reikalingos, tegul pats skai-
tytojai laikraszčių svarsto....

Liepos 25 diena „Record“ angli-
szkas laikrasztis Wilkes Barre savo
szpaltose pagarsindams kad P. Dilio-
nis apskundė miestą Pittston už de-
miczių ant 40,000 sako, kad P. Dilio-
nis buvo uždarytas lakupej 18 adynų,
ir jam majoras Corcoran nesuteikė su
visai per tą laiką joki maistą.

‡ PITSTONO globejai lietuviszkos
szv. Kazimieriaus bažnyzios Teplir
(Tepliuszis), Dauginskas, Durksza,
Raczkauckas, Mikialinis, Kizis, Ko-
zlovskis, Dauginikas, Urlon ir Jaku-
leviczius padavė į laikrasztį „Pittston
Gazette“ atsiszaukimą priesz protes-
tą pakeltą kelių anglų kurie apkalti-
no miesto mayorą už sulaukimą Di-
lionio prakalbų, ir tarp kitko lietu-
viszkos Pittstono bažnyzios globė-
jai puikę priekaisztį anglams padarė,
kad laike baisuniszkos darbininku
skerdynės Lattimoreje kodėl neda-
rė protestą?

ATSAKYMAS.

MOTIEJU IR JUOZU MAŽEIKAMS.

Skundžiatės No 57 „Saulės“, kad
neteisingai sulaukėme posmertinę a.
a. Bonaventuro Mažeikos. Tai ne
tiesa. A. a. Bonaventuras laike
smerties buvo suspenduotas (nebuvo
mokėjęs kvartalinės mokeszies nė
liepos nė spalio mėnasių); tas dole-
ris, kurį jis buvo įdavęs kun. Lietuv-
nikui priesz pat smertį, atėjo pas ka-
sierių per vėlai: Bonaventuras jau
buvo numiręs. Centraliszkas Komi-
tetas nepasielgė cariszkai ir ant visų
laiszkų, kaip kun. Liet., teip ir dr.
szv. Kazimiero išz Baltimore ir ve-
lionio brolių išz New Britain sąžiniusz-
kai atsakė. Galite dar jukgi apeliuo-
ti į ateinautį seimą.

Centraliszkas Komitetas.

Mus Mokslainės.

Nors nekurie mus broliai išzsitaria,
kad parapijinės mokslainės nieko
gero tautai nesuteikia, bet su tuomi
ar tik mes nesuklystame.

Vaikinukai ar merginaitės buvę
parapijinėse mokslainėse kožnas mo-
ka skaityti ir raszti lietuviszkai, to-
del mes parapijinėms mokslainems
turime pasakyti aczių nes jaigu jų
dar nebutų, tai czion augę lietuviu-
kai ne vienas teviszkos kalbos neži-
notų.

Mokslainės užlaikyti be parapiji-
szko prigelbėjimo dar lietuviai netu-
ri pajiegy, nes mokintojes samdyti
skyrium yra negalima, o prie darbo
savo varganistai kiek nors
primokant pramokina ir lietuviszkus
vaikelius lietuviszkai skaityti ir rasz-
ti, bet jaigu szito nebutų, tai klausি-
mas – ar iszmoktų vaikai lietuviszkai
ar ne.

Kad szitas dalykas yra faktas, tai
niekas neužginczis, nes turime au-
gusių lietuviszkų vaikinių ir merginų
Amerikoje, ir mokanczių lietuviszkai
skaityti ir raszti, kur iszsimokinę
parapijinėse mokslainėse.

P. T.

Praneszimas.

Draugstei Blairystės szv. Baltramiejaus
Pittston, Pa.

Officijaliszką atsakymą ant užklau-
simo Centraliszko Komiteto apie isz-
niekinimą vieszai kun. M. Szedvy-
džio gavau. Išz jo pasirodo, kad 29
d. Spalinio 1899 m. Pittston'e ant
saštės szv. Aloyzijaus isztiesų atsiliko
prakalbos vardan draugystės Blaivy-
stės ir ant jų buvo iszdergtas kun.
M. Szedvydis teippat ir tikėjimas
užgautas. Bet kad prakalbos tapo pa-
rengtos kelių sąnarių be žinios visos
draugystės ir kad kalbėtojai nebuvo
praszyti tyzcia iszniekinti kun. Sz.
nė užsipuldinėti ant tikėjimo, užtai
kaltės už sulaužymą S. L. A. kon-
stitucijos ant draugystės mesti nega-
lima.

Išz atsakymo pasirodo teipgi, kad
užvilkimui draugystės iszsiteisinimo
kalti yra pp. Tamas Zurauckas (bu-
vęs prezidentas) ir V. Martiszius
(buvęs sekretorius), kurie apie už-
klausimą Centraliszko Komiteto
draugstei nieko nesakė, teip kad ji
officijaliszkai patyrė tai tik išz N. 20
„Tėvynės“.

Mes vieszo klausymo išz tokio ma-
žo dalyko daryti nenorėjome ir misli-
jome, kad draugystė aut pirmo mūsų
užklausimo (ant kurio buvo pasiraszę
sąnariai Centraliszko Komiteto) duos
greitai iszsiteisinantį atsakymą. Už-
klausimas buvo siųstas per p. V.
Martiszių, bet ar jis dingo kur pake-
lyje ar rankose adresato, nežinoma.
Gan to, kad atsakymo ant jo negavo-
me. Paskui su užklausimais, kuriuos
rasziau p. Zurauckui, buvusi draugy-
stės vyriausybė pasielgė tokiu budu,
kad likom priversti pedaryti užklau-
symą per „Tėvynę“. Džiaugiamės
užtai, kad visas klausymas pasibaigė
dabar teip laimingai ir užganėdinan-
cziai abejoms pusėms.

Kun. A. Kaupas.

Isz politikos lauko.

Apie reikalus Chinijos.

Ipatingai apie nužudymą ambasadorių, išszudimą svetimžemių, laikrasčiai gana margai pranaszauja, sykiaais teip, sykiaais kitaip, kad skaititojas nieko tikro negali sugaudinti.

Chinija praszo Suvienjtas Valstijas tarpininkystēn, idant rēdas Washingtono suvestų į buvusį pirma pakajų.

Komunikatą sekretorius S. V. nenori aiskiai garsinti, ir atsakimą Chinijai kaip dar padarys dą nedavē.

Laikraszčiai pranesza, kad Chinija matydama jog vieszpatystēs Europos nori vien Chiniją tik pasidailinti ant kavalkų, todēl szaukesi prie Suvienjtu Valstijų tarpininkystēs.

Suvienjtu Valstijų rēdas reikalauja, kad visus pasiuntinius ir svetimžemius chinai dastatytu į bent vieną portą, tai tada tarpininkystę žada; jaigu ant to chinai nepristotų, tai Amerika savo pritarnavimą atsisako.

Panaszios tarpininkystēs prasžē Chinija ir pas Francuziją. Rēdas Chinijos, niekokiai szaliai dar neužsitiki, vien kaip tik Amerikai.

Komendantu kontingenso szalių pagal susineszimą caro Maskolijos su kitomis vieszpatystēm paskyrtas maskoliszkas jenarolas Dragomirovas.

Ministerija Rosijos užrubežinė praneszē ambasadoriui Chinijos, kad Maskolija ryszį dyplomatiszką su Chinija pertraukia, ir praneszē Chinijos ambasadoriui, jog turi ansai su savo visu sztabu iszeiti lauk isz terpsienų Maskolijos ciesorystēs.

Suvienitų Valstijų rēdas siunczia daugiaus kariumenēs į Chiniją.

Chiniszkas rēdas dar ēsanczius ergelius Chinijos perstato maisztu žmonių; szaukia gubernatorius jenarolus ir vice karalius, idant apiekovotų ir gintų svetimžemius nuo sektos k u l o k i n ē s . Rēdas Chinijos žada atlygintie visas padarytas skriaudas laike dabartinių maisztų.

‡ ITALIJOS kariaunai keliaujant į Chinija, noreta gauti nuo popiežiaus

palaiminimą, bet popiezius nuo palaiminimo atsisakē del to, kad laistimas kraujo žmonių yra dideliu papiktinimu del viso svioto.

Pietine Afrika.

Lordas Roberts Anglijos kariumenę komandavodams vis su burais neužbaigia pesztynę; burai po vadovyste Krugero atsispirinēja priesz anglus.

Buvo prieg szal Krugero keturi Vokietijos aficierai, bet dabar Vokietija juos szaukia adgalios, ir iszsiųs į Chiniją.

Kariszkos Naudos.

Japonija karėje su Chinija turėjo kariumenēs 80,000 vyru, kasztavo Japonijai \$30,000,000, Chinija turėjo iszliginti Japonijaj kasztus karēs 185 milijonus dol., Japonija uždyrbo 155 milijonus dol., arba po 50 d. ant kožno kareivio per nedelę.

‡ Vokietijos su Prancuzija karē, kasztavo vokietijai 573 milijonus dol. toliaus algos veterinarom ir suzeistiams karėje 25,000,000 apart to prirokuoti reikia \$250,000,000 patrotįta per atitraukimą visokių žmonių nuo užsiemimo.

Prancuzija pralaimėjus karę, užmokėjo Vokietijai \$1,000,000,000 kaipo karēs kasztus, ir da negana to, atimta nuo Prancuzijos dvi provincijas Alzaciją ir Lotaringiją vertastij \$320,000,000; iszgabenta isz Prancuzijos Vokietijon tik produkto už 50,000,000 per 5 miles rēdą karų ir lokomotivų; prabuvimas kad ir neilgai vokiszkos armijos Prancuzijoje, valgis apdengimas kasztavo Prancijai mat ekzekutnįkai kol skolą atmokėjo \$150,000,000. Vokietija tuomet vel gavo tik palukio kol iszmokē prancuzai skolą \$60,000,000.

Vokietija naudojosi isz tos karēs tuomet \$1,000,000,000.

Ne teip seniai priesz karę Prancuzinę Vokietija pelnijo nuo Austrijos už mėnesio tik karę 41,000,000.

Viena Maskolja nelaimėjo isz užkarevimo.

Po septyniu suvirsz mėnesiu kovai su Turkija reikalavo maskolija \$45,000,000 už izdavima kasztų kares, ir 255,000,000 už perszkadijimą tuomet visokiose prekystese.

Maskolija norėjo gauti \$16,000,000 piningais, o už kitus kasztus mislijo laimētie sklypą žēmēs, bet jai kitos vieszptystēs viską pagadino Berlinszkame kongrese.

Užklupimai ant Chinų Amerikoje.

Isz laikraszczių praneszimo kaipo baisuniszka kankina Chinai krikszczionius, tulose vietose amerikoniszki vaikēzai pradėjo atkerszinti be kaltes czion chinams gyvenantiems.

Peorijoje, Ill. susidarē banda isz vaikų nuo 10 ik 15 metų amžiaus, kurie užpuolē ant biedno chincziko neszanczio ragazėje drabuzius. Užpuolę tie vaikai akmenais mētē, musztie ēmē, ir tik kad palicija paspėjo nuo įszėlusių vaikų iszgelbēti.

‡ Rock Spadnys Wis. ten gyvena apie 500 Chinų, baltieji užpuldinėje ant chinų teip, kad vietinė administracija reikalavo pas gubernatorių milicijos.

‡ Brooklyne ant vienos gelzkelio stotēs, pulkas amerikoniszkų vaikezų užpuole 3 chinus, ir juos parmetę ant žēmēs už kasų tasē, muszē rekdamis visaip, ir kad nebutų atēmę kitų žmones, butų užbeldę.

Kitoje pusei miesto, teiposgi vaikai užpuolę ant chiniszkos skalbinyczios nuvertē sugriovē.

‡ Chicagoj isz priezasties maiszasties chiniszkos, pasididino darbarieznyciose gyvulių.

Kožna beviaik mėsinyczia gavo orderius dastatyti mēsą į San Francisco, isz ten gal bus iszsiuncziam kovoventiems Chinijoje.

Chicagoje isz priezasties pabranginimo alaus, prisieina sumažēti visame mieste apie 2,000 karczemių.

‡ Philadelphijoje per pereitą nedelę karsztis užmuszē 144 ypatas.

Numirėliai Givi.

Organizacijoje „Khights and Ladies of Security“ Chicagoje atidengta visa eilia apgavysčių. Vyriausybė tos organizacijos, ėmė piningus iš kasos už numirusius sąnarius kurių organizacijoje nebuvo, arba prie gyvasties ir dabarties yra.

Prokuratorijai vargas buvo isztirinėtie, nes apgavystės kytriai buvo suformavotos.

Diena 23 liepos stojus priesz sudzią Brentana mergina Margarieta Sheehan buvusi finansų sekretorką pripažindama pati save prie kaltės, izdavė pravardes dalivautojų su jaje isz vien ir teip: Dr. M. N. Regent, Delia Mahoney, Nora Brien tos ypotos apvogė organizaciją ant \$6500.

Numirusiais paduotiejie gyvi yra, bet dar nežino niekas kur gyvena, ir apkaltintie apart prisipažinimo sekretorkos kiti užsigina to darbo.

SU RAGAŽE APIE SVIETA.

Liepos 13 dieną pribuvo isz Alaskos į New Yorką Fricas Nizsche paeinantis isz rytinės Prusijos neszdamas mažą kudikį ragazėje.

Priesz pora metų, dasizinojės Fricas apie atidengimą aukso kasyklų Alaskoje, leidosi ir jis į ten jieszkoti laimės su jauna tik apsiženijęs lenkiute.

Alaskoje pekstiams porai naujažėniklių vis prisiėjo keliauti, jauna moterė numirė palage, ir paliko Frica apsiratinta vienkart su mažu kudikiu, Fricas matydams save jau nelaimingu, nenorėdams ne aukso jieszkotie, leidosi kelionėn isz Alaskos turėdams viltį kudikį iszgelbeti, pargryžtant į tėvynę.

Visą kelionę atlikdams, maža kudikėlį nėsžė ragazėje ant peczių užsidėjęs

Atkėlevęs su mažu kudikių ragazėje neszamu į New Yorka sėdos žmogelis ant laivo, ir iszvaževo į tėvynę.

KAIMAS BĖVAIKU.

Prancuzijoje apskritije Couches kaimas Ausserben neturi suvisai mažų vaikų. Jau nuo 32 metų suvisai tame kaime niekas nesizėnija, jautniausias gyventojas 70 metų.

Mokslainę ten pirmiaus buvusę uždaryta, mokintojai iszsidanginę.

VEISLI GIMINE.

Prusuose, mieste Tilžeje gyvena pora žmonių 10 metų kaip ženoti, sulaukė 18 kudikių isz tos kaitliaus 17 givi viena mirė 10 vaikuczių 7 mergaitės. Motina turi amžiaus 26 metus moterė darbininko gymdo vis dvinelius

MAITINOSI ŽMOGIENA.

Prasikaltėlis Maskolijos Borovienko pabėgęs nuo salos Sahalino tapė dar pagautas maskolių ir prisipažino prie kaltės, kad jis pabėgo vien kart su kitu prasikaltėliu iszkalėjimo, ir jiedu kavojosi kruminuose, ir giriose pažliugusiose, bet prisiėjo teip kad neturėjo, ir negalėjo gauti maisto, tad iszalkęs budams užmuszė Borovienkas savo draugą ir ji visa suvalgė.

¶ Tėvynės Milėtojų draugystės kasztais tapė iszleista jau ketvirta knygėlė po vardu Grovo Kyburg'o kelionė Lietuvona 1397 m., lietuviszkai iszguldė J. Basanaviczius, spaudinta spaustuvejė „Vienybės Lietuvninkų“ 1900 m.

Knygėlė turi 52 puslapiu, drukas gana stambokas, kožnam skaitant akis nemarks.

Skaitytojai knygėlės gana atras naudingų žinių isz praeitės gyvenimo lietuvių; ir verta ją prilaikyti guodonėje. Isz tarpo mūsų truso užsitarnauja guodonę nors ne sena Tėvynės Milėtojų draugystė, nes pradėjo su silpnom žiurint pajiegoms bujoja dar, ir riame savo iszlaidomis tautiecius ipatingai biednus Lietuvoje gyvenanczius.

Remti tokę draugystę priguli isz szirdies.

‡ Varszavoje buvusiis redaktorius laikraszcio „Kuryer Varzavski“ p. Novodvorskis, ir iszdavėjis p. Salamonas Levantol, tapė ad ministratyviszku budu isztremti isz Varszavos Maskolijon ant 3 metų.

Korespodentas to pat laikraszcio Fr. Olszevskis advokatas Peterburgo tapė tokiu pat budu isztremtas isz Peterburgo ant vienų metų.

Uz prenumeratą „Tėvynės“

kurie skaito neprigulėdami į Susivienijimą, ir už apgarsinimus pinigai reikia siusti ant vardo:

T. Astramskas,
Plymouth, Pa.
Box. 649.

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus miestus, reikalaudami „Tėvynės“ paraszykite adresą seną ir naują, paraszykit kokios kuopos sąnaris, ar teip tik skaitytojas; mums butinai toks pažymėjimas yra reikalingas. Red.

ADRESAI.

Centraliszku Virsziniku „Tėvynės Myletoju“ Draugystės

Prezidentas M. Bridickas Box 17 Lost Creek, Pa.

Sekretorius M. J. Domijonaitis, 65 N. Leonard Str. Waterbury Conn.

Kasierius A. Olszevskis 60-Sta. Chicago, Ill.

Knygius N. Olszinskas 825 St. Clair str. Cleveland, Ohio.

Sus. L. A. 24 Kuopos Komitetas.

Lietuviszkas graborius.

Vin-
cas Le-
vanavi-
czius su
laidotu-
vių rei-
kalais

nusiduokite pas jį aprupins viską kuogerjasi ir vebrangiai.

31 W. Col str. Shenzadoah, Pa.

Isz Susivienijimo dirvų.**Metine Atskaita.**

Cleveland, Ohio. Kuopos 8 S. L. A. Skaitlius keturių ketverčių, nuo Spalio 1899 m. iki 15 Liepos 1900 m.

Stovis Sąnarių,
Vyrių pirmo skyriaus 35.
Moterių „ „ 28. II skyr. 2.
Iszviso sąnaaių 65.

INEIGA.

Donių ketvirtainių ir įstojimo \$169,00
Ant karunos S. L. A. po 5c. „ 3, 45c.
Delegato kasztai XIV Seimo „ 19, 20c.
In kuopos Išdą po 10c. „ „ 19, 40c.
Nuo baliaus pelno (pereito mėto) 17, 75c.

Iszviso įplaukė \$228, 80c.
Nuo pernai likę 40c.
viso \$229, 20c.

ISZEIGA.

In Centraliską išdą S. L. A. \$172, 45c.
Deleg. XIV Seimo P. Skunskiui 19, 20c.
Apgarsinimas baliaus „Vienybei“ 50c.
Agotai Barmuvienei „ „ 2, 25c.
Kasz. Sekretoriaus ir Kasieriaus 1, 54c.

Viso iszejo \$195, 94c.
Pasilieka kuopos izde „ „ \$33, 26c.
N. F. Martiszauckas.

Adresai Susivienijimo kuopų.

1. Edwardsville, Pa. dr. szv. Ant. S. Tamulis, Bx. 379,
2. Forest City, Pa. sz. J. sz. Ant. draug. P. Zdanyš P. O. Bx. 572
4. Elizabeth, N. J. „Susiv.“ kp. A. Petruszkevycz 132 Pine st.
5. Plymouth, Pa. Voloncz. dr. J. Pauksztys Bx. 1018.
6. Plymouth, L. Co. Pa. Sus. kp. J. Stepanaviczius Box. 333
7. Pittston, Pa. „Susiv.“ kp. Rev. M. Szedvidis, 5 Avenn Str.
- 8 Cleveland, Ohio. kuopa P. Skunskis 809 St. Clair str.
10. Philadelphia Pa. „Susiv.“ kp. Ch. Unick 764 S. 2-nd. St.
11. Waterbury, Conn. „Susiv.“ kp. M. Damijonaitis 65 N. Leonardstr.
12. Shamokin, Pa. szv. Jugr. dr. J. Streimikis 814 Chesnoth str.,
13. Baltimore Md. sz. Kaz. kar. Rev. J. Lietuvnikas 21 Lloyd st.
14. Pittsburgh, Pa. „Susiv.“ kp. Fr. Kuružas 2808 Sarah str.
- 15 Chicago, Ill. „Susiv.“ kp. J. Dychaviczė 4737 S. Paulina str.

16. Hazleton, Pa. „S.“ kp. v. Vyt. Jenulevyczia 601 E. Diamond str

17 J. Wilkes-Barre, Pa. J. Rekus 138 South Mead str.

19. Northampton Mass. „Susiv.“ kp J. Vaicziulis box. 200

20. Union City, Conn. „Susiv.“ kp S. Pruselaitis Bx. 183,

21. Detroit, Mich. „Susiv.“ kp. F. Strakalaitis 1796 Mich. Ave.

22. Bridgeton N. J. „Susiv.“ kp. B. Vichauskis 114 Cohansey st

23 Amsterdam N. Y. „Susiv.“ kp. Stasys Gaska, 159 E. Main str.

24 Glen Lyon, ir Waname, Pa. Keist. Juoz. Anskys Bx 165,

28 Luzerne, Borough, „Susiv.“ kp A. Vaitulionis, Bx 249,

29 Pittsburgh, Pa. „Susiv.“ kp. F. Sheris, 57 17th str.

30 Scranton L. Co, Pa, kuopa Mich. Norusziš 602 Theodore str.

31 Mahanoy City, Pa. „Susiv.“ kp. Ant. Danisevyczia, 18 W. Mahanoy st.

32 Athol Mass. „Susiv.“ kp. J. Braszkys, 54 Corbon St.

33 Ansonia, Conn. „Susiv.“ kp. Kaz. Burkauckas, 50 Jersey Str.

34 South Boston, Mass. Vyt. dr. Dr. D. L. Vyt. 339 W. Broadway st.

36 Cincinnati, O. szv. Kazim. dr. M. Masolas 1535 Wine str.

38 Brooklyn, N. Y. kuop. J. Jokubaitis 68 Grand str.

39 Mc Kees Roaks, Pa. kuopa Mot Szlekys, Bx 194

40 Newark N. J. Susiv. kuopa D. Szopis 156 Orange Ave.

41 Brighton Mass. Juzap. dr, M. Szavlis, 39 Market str. station c. Boston, Mass.

43 Philadelphia, Pa, Szv Juoz dr, K. Romanowskas 614 S. 3rd. str.

45 Homestead Allegheny Co, Pa, D. Petraitis Box. 60

46 Pittsburgh, Pa, Sz, Juoz dr

49 Gilbertville, Mass. Benediktas Wicziauskas bx.243

50 Mahanoy Plane, Pa. kp. J. Dubauckas Bx 3,

51 Shenandoah Pa, kp. V. Chmieliauckas, 231 E. Centre str.

52 Minersville, Pa, kp. Jurgis Merkeviczius Box. 13

53 Pequonouck Conn. Cranauski box. 48

56 Traverse City, Mich. kp. J. Latvenas 125 E. Tenth st.

57. Broad Brook, Conn. „Sus.“ kp M. Paltanavyczia.

58. Worcester, Mass. kp. T. Daminaitis, 419 Milbury str.

60 South. Boston, Mass., kp. Mt. Alianckas, 1 Baldwin str.

62 Pittston, Pa. Dr. Blaivystės, M. Toluba 66 Lombert str.

63 Grand Rapids, Mich. S. Dauk. kup. F. Sidara 344 Hamilton str.

67 Bridgeport, Conn., Dulbis, Hovard av. 69Toluca, Ill. Meilės Brolišz.

P. Vaichulitis, P. O. Bx. 244

70. Brockton, Mass. 31 Ames st. Tad. Kubyłski 24 Arthur str.

72 Mahanoy City, Pa, dr Szv. Stanislovo ir Sz. Marijos Panos Rev. S. Pautienius-

73 Westville, Ill, dr Sz. Sz. Petro ir Povilo. A. Žibutis Box. 324

74 Lost Creek, Pa. kuopa M. Bridickas Box. 17

75 Muncie, Ind. J. Senkus, 724 12th. Air. ave.

76 Shaft Shulkill Co Pa Box. 23 P. Karvojus

78 Lewiston, Me. dr. Baltram. A. Jonaitis Box. 190

79 Philada, Pa. dr. Liet. dukt. B. Žaldariute 1518 S. Mouton str.

80 Brockton, Mass. dr. sz. Roko P. J. Grigas 134 Intervale str.

81 Rhone, Pa. A. Valukonis

82 Lawrence, Mass. P. Szlekis 104 Garden str.

83 Haverhill, Mass F. Saulenas 101 River str.

84 Delroy, Mich. Sim. Urbantas

85 Por Chester, N. Y. J. Zubas box.165

86 Lavell, Mass. Sel. Viskaczka 72 Davidson str.

87 Mahanoy City, Pa. dr. szv. Jon (Kriksztitoje)

88 Scranton, Pa. dr. Liot. Dukteru Ursze Lipaviczienne 1837 N. Main Ave

Pasarga.

Jaigu pravardės virszininkų an kurių adresai negerai, teiksites pra neszi, ir mes pataisysime.

Ažeras pranikstantis.

Labai akyvas noturas apsireiškimas yra pranykime ažero Lenkijoi apielinkeje vadinamoje cirkuicka.

Ažeras turi apie 8 kilometrus ylgio, 4 pl. czio.

Netoli nuo kraszto, matyti du punktualiszki vandenio liokai gana juodi tartum iszkitokio vandens. Tie juodumai yra vartai per kuriuos susilieja ažero vanduo su vandenimis kitų vietų, arba kelias vandens ažero svetur.

Priesz iszkelevimą ažero, pradeda darytis szumas; esti girdima isz gilumos tų liokų koks antgarsis kaip kad dudėnimas isz tolumos griausmų. Vandenis po to, jau pradeda liokais iszeiti su tokiu greitumu, kad į 48 adynas pasiliekti sausas dugnas ažero.

Prie pirmų apsireiškimų neramybės vandenio, jau visi paukszcziai pratę prie vandenų gyventi, apleidę pulkais ažerą nusidangina kitur isz apielinkės.

Po pranykimui vandenų nuo ažeravietes gyventojai renka galvatrukcziais likuses žuvis. Po szeszių nedėlių dugnas ažero jau apsidengia žolemis, artojas smeigia žagrę, ir sėja miežius arba sorus. Kaip kada vanduo pasirodo pirm nuėmimo usėlių, ir sėtojas javų tame tik rizikavoja, bet tankiausiai pasiseka suimti usėliai laimingai.

Tankiausia Po nuvalymu javų pasirodo vėjas pilnas audrų; giedrą apdengia juodi debesiai, ore perkunijos beldžia ir pirmiaus pranykęs vanduo ažero, vela pasirodo iszsiliedams per dvejis vartus ant savo buvėines.

Teip greitai sugryžta, kad kur buvo usėliai, jau per keletą adynų tykas vanduo mėlynuoja; paukszcziai pulkais pirm prasiszalinę gryžta.

Iki sziam laikui, geologai jokių budu dą nepataikė išguldyti myslį apie keliones ažero cirknicko.

T. ANDRIUSZEVIČAJTE

— DIRBA —

**Arnotus, Karunas ir visus
bažnytinius parėdus,**

— Teipogi —

Draugystems: Veliavas, Szarpas Kukardas.

Visa darba gerai pažystu. Lietuviszki kunigai ir lietuviszkos draugystės reikalaudami draugystems ar bažnytinių iszdėrbimų, raszykite pas mane klausdami prekių, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas geresnis kaip lenku, asz savo iszdėrbimus gvarantuojau.

Su Guodone,

T. ANDRIUSZEVIČAJTE 115 W. Division St., Chicago, Ill.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspausztas lotiniszkomis literoms, gaunamas pas Inžinierių **A. Maciejvski**

Prekė **1 rubl.** už exempl. su pristatymu; imant 10 exempl. 20% rabato.

A. Maciejvski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

Susivienijimo Centraliszkas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Seranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa.
Kasierius Kaz. Radzevičius 121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Ženkletiai! Ženkletiai!

Turime jau moterių ženkletius. Yra mažesni ir gražesni už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo ženkletį, o padarys puikiausį prezentą. Sidabriniai kaštuoja 75 c., paauksuoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paauksuoti ženkletiai ne yra panašūs į paauksuotus vyriškus ženkletius, ką po kelių nedėlių pajuosta arba nusišeria. Musų nesišers. Kas nori turėti ženkletį, tegul prisiunčia pirmiaus pinigų: ant pažiuorėjimo ir ant bargo nesiunčiame nė vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

F. S. Kluges.

Maliorius dekoracijų Bažnyčiose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyčių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnyčiose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barre, Pa.

Wynne Maininiais Inrankiais!

Negaiszinkite laiko ir savo spēkų su niekam netikusiais įrankiais. Ar nežinote, kad darbininką pažįsta isz to, kiek jis skiedrų priskaldo? **Lengvai iszgreži mos skylės** tai pas mus tokios skiedros. **Lengviausi, geriausi ir pigiausi** įrankiai, kurių nereikia taisyti kasdien, yra iszdėrbami Plymouth'e.

PLYMOTH DRIL COMPANY

Prieszais D. L. & W. Dypa.

Raszykites prie Susivienijimo.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

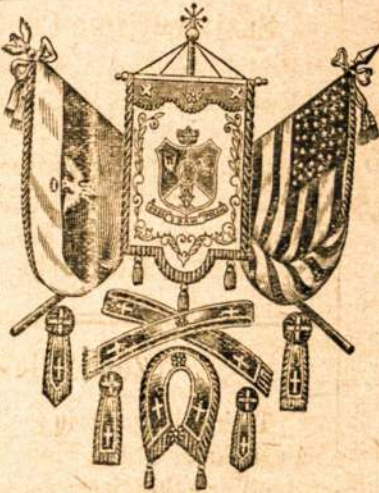

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augščiaius paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įėjau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos KARSZTI UŽKANDZIAI, o teip visada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi PIETUS, viskas szviežia: CIGARAI pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras SZIRDINGA RODA kiekvienam reikale. O ir PINIGUS MAINO ir siunczia į LIETUVA ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę krautuve cigarų, vynoir visokių likiečių, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu'

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Pensilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango K. Gaudinskas, nepamirsztū turim jog saliuinkas yra bjauriai sužeistas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, užėikite pas Gaudinską, nes jo vienintelis tik ame duonos kšnis kaipo koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA

Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka prideranciaisū savais apsi-eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis.
Olsteriai skanus kepti ir žali.

Sios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdyne	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati kniuga maskoliszkaj kalboj ..	\$1.00
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega nusų tautiszkaiz vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos) ..	6
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eilės Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos),	15
Zentas dėl parodos (komedija), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Gerai, greitai ir pigiai atlieka visokį drukoriszką darbą; drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokį drukoriszką darbą, kokio tik kam pri-reikia. Turint kas dėl drukavimo ka nors, meldžiam atsi-szaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

P. O. Box. 649

PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už 1 dol. 66 laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovjis ant sargybos Lietuvų tau-tos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,

TILSIT. GERMANY

ZINYCZIA.

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laik-raszczui spaudina nežinomus Vyskupo M. Valancziaus.

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį iszpuob-atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.